

EUROPA TE ZOVE NA RAZMJENE NOVE!

#ErasmusPlus #YouthExchange

ZAPOČNITE SVOJU EUROPSKU AVANTURU! Svrha ove igre nije da prvi dođete do cilja, nego da vama i vašem timu pomogne provesti do kraja Erasmus+ razmjenu mladih. Razmjena mladih međunarodni je projekt skupina mladih koji su kreirali sami mladi. Kako igra napreduje, dobivat ćete savjete kako kreirati projektni prijedlog, kako se za njega što bolje pripremiti, kako ga kvalitetno provesti i kako ga u konačnici i prijaviti za financiranje nacionalnoj agenciji. Želimo vam inspirativan projekt i nadamo se da ćete uživati igrajući igru!

PRJE POČETKA AVANTURE dobro je znati o čemu se ovdje radi. Vodič kroz program Erasmus+ uključuje sva pravila i smjernice vezane za projekte. Vodič kroz Program navodi i ciljeve razmjene mladih, a ti ciljevi pružaju okvir za sadržaj i teme koje projekti mogu imati. Projekti mogu pridonijeti postizanju većih ciljeva kao što su:

- pružanje prilike mladim ljudima da kroz međunarodne aktivnosti nauče nove informacije, steknu nove vještine i perspektive
- uključivanje mladih s manje mogućnosti
- pomaganje mladima da aktivno sudjeluju u demokratskom životu
- obrađivanje socijalnih pitanja, poput zapošljavanja mladih, aktivnog građanstva, interkulturalnog dijaloga, socijalnog osnaživanja i solidarnosti prema drugim državama i narodima.

INFORMACIJE NA POLEDINI

AMPEU INFO

Pod ovim ćete naslovom pronaći osnovne činjenice. Informacije na mrežnim stranicama AMPEU (Agencije za mobilnost i programe EU) www.mobilnost.hr uputit će vas u službena pravila programa i objasniti vam kriterije kvalitete projekata.

KORISNI SAVJETI OSOBA KOJE RADE S MLADIMA

Pod ovim naslovom učit ćete iz iskustava drugih. Osobe koje rade s mladima, a koje su već provele projekte razmjene mladih, konkretnim savjetima i alatima objasnit će vam kako mladi mogu biti uključeni u proces. Također će vas podsjetiti na vašu odgovornost kao odraslih da mladima budete podrška. Više materijala pronaći ćete na internetskoj stranici nacionalne agencije (stranici AMPEU).

ZAMKE

Pod ovim naslovom saznat ćete nešto više o iskustvima koja treba izbjegavati. Riječ je o autentičnim primjerima iz provedenih projekata, a koje dobrim planiranjem lako možete izbjeći.

EURODESK

Eurodesk je mreža multiplikatora - udruga koje informiraju i savjetuju mlade o sudjelovanju u Erasmus+ razmjenama mladih i drugim mogućnostima za međunarodnu mobilnost. Na www.eurodesk.eu potražite najbližeg multiplikatora (u Hrvatskoj ih je čak 15), informirajte se i počnite pakirati ruksak!

ČESTITAMO!

Uspješno ste završili projekt. Vrijeme je da se vratite na početak i provedete novu razmjenu.

1. SASTAVITE SKUPINU

Vaša skupina se treba sastojati od mladih osoba u dobi od 13 do 30 godina te dovoljno odraslih voditelja skupine.

U projektima razmjena može sudjelovati od 16 do 60 mladih.

2. PRONAĐITE PARTNERA

Razmislite iz koje biste zemlje željeli upoznati mlade i o kojoj kulturi biste voljeli više naučiti. Partneri mogu biti iz zemalja Europske unije, ali i iz zemalja susjednih EU. Možete odabrati između više od 50 zemalja!

3. KREIRAJTE PROJEKTNI PRIJEDLOG

Ovo je vrlo važan korak i ne možete nastaviti bez sudjelovanja svih članova skupine.

TEMA

Kakve vas teme zanimaju, koji problemi brinu ili tjeraju na razmišljanje? Zajedno s partnerima izaberite prikladnu temu svojeg projekta.

CILJ

Što želite naučiti, razumjeti ili saznati? Zajedno odaberite konkretan cilj.

METODA

Kako ćete postići svoj cilj? U suradnji s partnerima napravite dnevni raspored radionica koje su povezane s temom vašeg projekta i koje će vam pomoći da o njoj više naučite.

6. BUDITE SPREMNI

Već ste daleko dospjeli. Napravite popis stvari koje još morate učiniti prije razmjene. Budite spremni!

DA

Čestitamo! Kreirali ste izvrstan projekt i vaša razmjena mladih bit će financirana! Samo naprijed!

NE

Nažalost, vaš projektni prijedlog nije još dovoljno dobar. Ne obeshrabrujte se i vratite se na korak kreiranja!

5. PRIČEKAJTE ODLUKU

Trebate pričekati odluku o financiranju. Dok čekate rezultate (oko 3 mjeseca) osmislite nešto zabavno što biste za to vrijeme mogli raditi s vašom skupinom.

4. NAPIŠITE PRIJAVU

Trebat će ispuniti prijavu za financiranje. U prijavnim obrascu upišite konkretne odgovore na sva pitanja u suradnji s partnerima, voditeljima skupina i sudionicima. Prijavni obrazac možete preuzeti na mrežnim stranicama AMPEU.

9. NAPIŠITE IZVJEŠĆE

Izvjješće je posljednji korak u projektu. Prisjetite se svega što ste zajedno radili, što ste doživjeli i naučili te za što ste iskoristili novac. Izvjješće se lako može napisati online, a u njegovo pisanje aktivno uključite sve sudionike, voditelje skupina i partnere.

8. RECITE DRUGIMA

Razmjena mladih je završena, ali još uvijek ima stvari koje trebate učiniti. Recite drugim mladima o svojoj razmjeni, odraslima također! Razmislite kako to učiniti na različite zanimljive načine.

7. SUDJELUJTE U RAZMJENI MLADIH

Počelo je! Upoznat ćete mlade iz zemalja vaših partnera. Provedite program koji ste osmislili i uživajte, razmjenjujući svoje sličnosti i razlike.

1 SASTAVLJANJE SKUPINE

AMPEU INFO

- U razmjenama mladih mogu sudjelovati mladi od 13 do 30 godina.

■ Svaka skupina koja sudjeluje mora se sastojati od najmanje 4 mlade osobe i 1 voditelja skupine. Ukupan broj mladih iz svih zemalja sudionica u projektu mora biti najmanje 16, a najviše 60.

■ Projekti su otvoreni svim mladima, uključujući i mlade s manje mogućnosti koji za sudjelovanje možda trebaju snažniju podršku nego ostali.

■ Mladi sudjeluju u projektu slobodnom voljom i iz vlastitog interesa.

■ Mladi su uključeni u projekt od samog početka procesa: kvalitetu projekta umanjuje ako su mladi sudionici odabrani tek na kraju planiranja ili nakon što je odobreno financiranje.

KORISNI SAVJETI OSOBA KOJE RADE S MLADIMA VREMENSKA LINIJA PROJEKTA

Popišite različite faze projekta na zasebne listove papira i dajte mladima da ih kronološki grupiraju u tri osnovne faze provedbe projekta (priprema, provedba, diseminacija). Istodobno, možete s mladima razgovarati o različitim fazama projekta, na primjer, raspravljati o vremenskoj liniji projekta i što se od njih u kojoj fazi očekuje.

ŽELJE I SNOVI

Trebat će vam papirići različitih boja, npr. zeleni, žuti i crveni. Na zelenom će mladi napisati zašto žele sudjelovati, što očekuju od projekta (prijetelje, razvoj vještina...) itd. Na žutom će napisati moguća pitanja koja imaju o projektu. Na crvenom će napisati prijedloge tema - što ih zanima, o kojim temama bi željeli naučiti nešto više? Zajedno ćete proći kroz papiriće i prikupiti ih. To možete učiniti primjerice na prvom sastanku, kad mladima možete još nije potpuno jasno o čemu se u projektu radi. Sljedeći put radionicu možete provesti nakon što pronađete partnere te se možete detaljnije koncentrirati na ciljanu zemlju. Možete provesti radionicu i nakon što napišete prijavu, kada sudionici već imaju jasnu ideju o rasporedu, temi itd. i bolje znaju što od projekta mogu očekivati. U toj fazi projektni tim može vidjeti što su mladi već naučili.

RAZGOVOR O MOTIVACIJ

Napravite upitnik u kojem mladi trebaju razmisлити o svojoj motivaciji za rad u skupini. Preporuča se da informacije iz upitnika iskoristite i za kasnije razgovore, jer mnogi mladi svoje želje i očekivanja mogu lakše izraziti razgovorom, nego pismeno. To može biti naročito korisno ako sastavljate potpuno novu skupinu.

ZAMKE

■ Ne uključujte se u projekt o kojem ništa ne znate i u kojem sudjelovanje ne zahtijeva ništa osim potpisivanja mandatnog pisma. Ako mladi nemaju osjećaj vlasništva nad projektom, manje su za njega zainteresirani, bit će manje zadovoljni i veća je vjerojatnost da će odustati od projekta.

■ Uvijek objašnjavajte stvari, ne sakrivajte ništa od mladih i uključite ih u sve situacije.

■ Nastojte da vam skupina uvijek bude malo veća od traženog minimuma – u životu mladih dolazi do mnogih promjena pa i u slučaju da netko odustane, moći ćete nastaviti s projektom.

2 PRONALAZAK PARTNERA

AMPEU INFO

■ Partneri moraju dolaziti iz programskih zemalja ili zemalja susjednih EU, pogledajte njihov popis u Vodiču kroz program Erasmus+.

■ Prijavitelj može biti, na primjer, javna ustanova na regionalnoj, nacionalnoj ili lokalnoj razini, organizacija mladih, socijalno poduzeće ili neformalna skupina mladih koja nije formalno registrirana kao udruga. Mladi pojedinci i/ili osobe koje rade s mladima ne mogu prijaviti projekt samostalno.

■ Odlike dobrog partnerstva su: spremnost na suradnju i predanost projektu, jasna podjela uloga među partnerima kako bi realizirali određene dijelove projekta, jasna podjela zadatka između voditelja skupine i mladih iz različitih zemalja, suglasnost oko tema i ciljeva.

■ S partnerima sklopite Sporazum o partnerstvu koji će obuhvatiti najvažnija pitanja, poput financija, podjelu zadataka i odgovornosti.

■ Ljudi u različitim zemljama imaju drugačije običaje i načine na koje rješavaju situacije – pobrinite se da sve bude jasno rečeno i da se svi slažu oko uobičajenih praksi.

■ Partnere možete pronaći na Aktivnostima transnacionalne suradnje (TCA), koji obuhvaćaju brojne međunarodne treninge, seminare i studentske posjete putem kojih vam nacionalne agencije pružaju potporu u kvaliteti pripreme i provedbe projekata. Za više informacija pratite kalendar događanja na mrežnoj stranici AMPEU (<http://mobilnost.hr/hr/sadrzaj/programi/erasmus+/erasmus-mladi/aktivnosti-transnacionalne-suradnje-tca-/>).

■ Partnere također možete pronaći u OTLAS-ovoj bazi podataka (alat za traženje partnera), kao i koristite druge državne i međunarodne mreže: <https://www.salto-youth.net/tools/otlas-partner-finding/>

KORISNI SAVJETI OSOBA KOJE RADE S MLADIMA VIDEOPREzentACIJA

Zajednički napravite video u kojem će se mladi ljudi predstaviti, govoriti o aktivnostima koje rade u slobodno vrijeme, hobijima itd. Ovo će pomoći i mladima da razjasne što očekuju od razmjene i što im je važno. Video se lako može podijeliti s partnerima.

ZEMLJOVID

Dajte mladima zemljovid sa svim zemljama koje sudjeluju u programu Erasmus+. Uz pomoć zemljovidna mladi mogu reći što znaju o svakoj zemlji i kakvu sliku o njoj imaju. Pomoću ove radionice možete razmotriti žele li mladi otići u zemlju koju već poznaju ili u zemlju o kojoj će naučiti nešto novo i upoznati novu kulturu. Također možete načiniti vlastiti zemljovid, navodeći zemlje u kojima već imate kontakte.

DOBAR PRIJATELJ

Dobar partner je poput dobra prijatelja. Diskutirajte o tome kakav treba biti dobar prijatelj. Rezultate diskusije možete iskoristiti u vlastitoj skupini kako biste dokazali da za uspješnu razmjenu sudionici moraju imati vještine slične onima koje dijele s prijateljima. Imajte na umu da su komunikacija i povjerenje bitni.

ZAMKE

■ Budite spremni susresti se s kulturološkim razlikama. Moguće je da ljudi pogrešno razumiju jedni druge i različito se ponašaju – pobrinite se da razumijete jedni druge, razgovarajte i objasnite pojmove i prakse dajući konkretne primjere.

■ Izradite raspored kojeg bi se svatko trebao pridržavati. Ako se partneri ne pridržavaju rasporeda, prijava projekta može biti odgođena.

■ Odaberite prikladan način komunikacije. Neke je stvari bolje imati zapisane, ali ponekad je telefonski poziv učinkovitiji od elektroničke pošte.

■ Postoji mnogo različitih praksi korištenih u Europi kako bi se provela razmjena mladih. To ne znači da su te prakse nužno dobre – ne prihvaćajte prakse koje ne uključuju mlade ili u kojima odgovornosti među partnerima nisu podijeljene. Ciljajte na kvalitetu!

■ Postoji mnogo različitih načina za rad s mladima. U sjevernim zemljama su osobe koje rade s mladima profesionalci, dok su na jugu Europe to često volonteri – koriste metode rada svih partnera i učite jedni od drugih.

3 KREIRANJE PROJEKTOG PRIJEDLOGA

AMPEU INFO

■ Razmjena mladih (kada su mladi na okupu) traje najmanje 5, a najviše 21 dan, uz dodatak do 2 dana putovanja.

■ Svi partneri i skupine mladih trebali bi biti uključeni u odabir teme, postavljanje ciljeva,

odabir i osmišljavanje načina rada i provođenja programa sukladno svojim sposobnostima. Pokažite u svojoj prijavi kako ste zajednički ravnopravno radili.

■ Raspravite o razlici između teme i metode – nemojte odabrati glazbu kao temu, nego razmislite koju temu možete obraditi uz pomoć glazbe.

■ Kreirajte smislen program, relevantan za potrebne ciljeve i koji će se odabranom temom baviti svaki dan iz različite perspektive.

■ Organizirajte pripremni sastanak koji će pomoći svakoj skupini da se orijentira na projekt i dajte cijeloj skupini zaduženja.

■ Unaprijed planirajte evaluaciju projekta i projektnih rezultata, odnosno kako ćete procijeniti jesu li planirani ciljevi postignuti i koliko je projekt bio uspješan.

■ Planirajte kako ćete potpomoci sudjelovanje mladih s manje mogućnosti i kakva će im pomoć biti potrebna.

■ Saznajte sve o Youthpass procesu i potvrdi i koristite ih kao alat za osvještavanje procesa učenja te stečenih kompetencija i vještina.

■ Razmislite unaprijed kakav će utjecaj imati projekt na mlade sudionike (stjecanje i/ili unaprjeđenje kompetencija i vještina) i sudjelujće organizacije (nove prakse, nove ciljne skupine).

■ Planirajte također kako možete utjecati na lokalne zajednice – uključite događanje u lokalnoj zajednici u svoj program, informirajte lokalne medije, razgovarajte s lokalnim stanovništvom o svojoj temi, organizirajte *flash mob* o svojoj temi na javnom mjestu itd.

■ Dogovorite se o praktičnim pitanjima poput rasporeda, smještaja, potrebnih materijala i mjesta održavanja prije podnošenja projektnog prijedloga.

■ Sami izračunajte koliko potporu možete dobiti kroz program Erasmus+: informacije o pravilima financiranja dostupne su na mrežnoj stranici AMPEU.

■ Ako je partnerstvo novo ili ako mladi koji sudjeluju u projektu trebaju dodatnu potporu, dobra je ideja održati posjet u svrhu planiranja aktivnosti (APV).

■ Razmislite je li potrebno sufinanciranje od strane partnera, koliko ćete svog novca morati uložiti i kako ćete prikupiti potreban novac.

■ Predajte prijavu na vrijeme (izbjegavajte podnošenje prijave u posljednjim minutama prije roka. Imajte na umu da projekti mogu započeti najranije 3 mjeseca nakon roka za prijavu.

PRIMJERI DOBRE PRAKSE:

■ Aktivan i raznolik raspored aktivnosti razmjene, koji uzima u obzir različite potrebe i načine učenja mladih. Također, raspored treba biti konkretan i na jasan način objasniti provedbu planiranih metoda i ciljeva projekta.

■ Aktivnosti koje pomažu mladima da nauče više o odabranju temi i steknu različite opće vještine, poput jezičnih, društvenih i interkulturalnih vještina; da razviju samopouzdanje, razumijevanje različitosti, građanske vještine, toleranciju itd.

■ Mladi su aktivno uključeni u sve faze provedbe projekta, a ne pasivni promatrači.

■ Raspored aktivnosti uključuje procjenu procesa učenja, stečenih vještina i kompetencija od strane sudionika.

■ Razmjena mladih obuhvaća proces neformalnog učenja koje je unaprijed planirano. Ona ne može biti samo zajedničko provođenje vremena, turističko putovanje, sudjelovanje na festivalu, niti *study visit*.

■ Svaki dio projekta planiran je unaprijed, na odgovarajućoj razini. Ako jedan dio projekta nije isplaniran (npr. diseminacija rezultata), rezultat će odbijanjem cijele prijave.

KORISNI SAVJETI OSOBA KOJE RADE S MLADIMA ODABIR TEMA (METODA I SUNČEVIH ZRAKA)

Ideju za temu projekta možete dobiti pitajući skupinu što ih zanima, o čemu bi voljeli saznati i naučiti više, za koje bi teme željeli kreirati program s partnerima. Nakon što prikupite

različite teme na papirićima, možete glasati i odabrati tri. Njih ćete poslati partnerima kao prijedloge. Partneri također mogu poslati svoje prijedloge. Zatim probajte zajedno odabrati jednu temu. Napišite odabranu temu na papir i zaljepite ga na zid. Jednostavnije je obraditi konkretnu temu nego raditi na velikoj apstraktnoj ideji ili filozofskom pojmu. Kada odaberete temu, razmislite o konkretnim ciljevima povezanim s njom, napišite ih na papiriće i dodajte ih kao sunčeve zrake oko papira s temom. Pitajte partnere za još ideja i dodajte ih oko svog sunca. Prodrite zajedno kroz zrake sunca i uklonite one koje nisu relevantne za temu. Nakon što prikupite sve ideje, možete započeti s planiranjem rasporeda aktivnosti. Kod planiranja aktivnosti, odaberite jednu od zraka sunca i razmislite kakve bi vam aktivnosti pomogle da naučite nove informacije, vještine ili perspektive o onome što je zapisano na zraci. Svaka skupina može izabrati zrake koje ih najviše zanimaju i planirati dio rasporeda povezan s odabranom temom.

RAZNOOLIKE METODE

Zapišite različite vrste metoda koje biste mogli koristiti u provedbi odabrane teme. Mladi mogu odabrati one metode koje ih najviše zanimaju, one u čijoj provedbi mogu aktivno sudjelovati ili koje mogu nadzirati za vrijeme razmjene. Metode mogu uključivati fotografiju, stripove, plastelin, korištenje novina, debate, *online* kvizove, ulične ankete, natjecanja, događanja na otvorenom, glazbu, kazalište, intervju, timski rad, dizajniranje postera, izradu letaka, pejažnu umjetnost, video, igranje uloga i mnoge druge.

RASPORED AKTIVNOSTI

Obrazac rasporeda aktivnosti neizostavan je dio projektnog prijedloga i potrebno ga je detaljno razraditi. Na njemu svakoj aktivnosti možete zadati cilj učenja (zašto), sadržaj (što) i odrediti osobu/skupinu odgovornu za aktivnost (tko). To će pomoći da svaka aktivnost ima jasnu povezanost s odabranom temom, da ima svoj cilj i osobu odgovornu za njezinu provedbu.

KORISNI SAVJETI OSOBA KOJE RADE S MLADIMA

Mladi mogu odgovoriti na pitanja na svoj način, svojim jezikom. Prijava ne mora biti napisana „projektnim jezikom“. Ako je potrebno, voditelj skupine može mladima objasniti pitanja iz prijave. S obzirom na to kako napreduje vaša prijava, na pitanja mladi mogu odgovoriti najprije u parovima, a zatim kao skupina. Dobro je raščlaniti pitanja na manje dijelove. Najbolje je započeti sa širom slikom, a nakon toga ulaziti u detalje.

Više alata koje možete koristiti u radu s mladima za izradu prijave pronaći ćete u o odlomku o kreiranju projektnog prijedloga. U ovoj fazi, planovi trebaju biti jasno i konkretno opisani u prijavnom obrascu. Mladi iz skupina vaših partnera mogu doprinijeti pisanju prijave koristeći na primjer Google Drive ili Facebook, odgovarajući na osnovna pitanja poput dobi, spola, prethodnog iskustva, kako je skupina formirana i prethodnih iskustava s projektima.

■ Dodijeljena financijska potpora ne mora nužno pokriti 100% vaših troškova. Dodatna sredstva možete osigurati organizacijom sufinanciranja – prodajom stvari, pronalazanjem sponzora ili na bilo koji drugi način u koji ćete uključiti mlade.

■ Pobrinite se da imate dovoljno sredstava sufinanciranja kako biste dovršili čitav projekt jer ćete posljednjih 20% financijske potpore dobiti tek nakon što se evaluira i odobri završno izvješće. Imajte na umu da sudjelovanje u razmjeni mladih ne biste trebali naplaćivati, već dodatna sredstva osigurati iz drugih izvora.

■ Ponekad se misli da sudjelovanje u razmjenama mladih znači da mladi sudjeluju u programu koji osmišljavaju i vode odrasli – to nije ispravno! Ako je u vašem projektu planirano da mladi slušaju predavanje koje održava netko drugi, na krivom ste putu. Pasivno promatranje nije sudjelovanje.

■ Tijekom aktivnosti možete posjetiti druge organizacije ili ustanove, ali bi mladi trebali aktivno tražiti informacije o mjestima koja mogu posjetiti i predstaviti ih drugima.

Sudionici moraju biti aktivni tijekom posjeta, na primjer pitajući lokalno stanovništvo za njihovo mišljenje o određenoj temi ili dokumentirajući aktivnosti kako bi se mogle nastaviti nakon što projekt završi.

4 PISANJE PRIJAVE

AMPEU INFO

■ Prijava se popunjava i podnosi elektronskim putem.

■ Najnovije verzije prijavnog obrasca bit će objavljene na mrežnim stranicama AMPEU-a.

■ Ne možete ispuniti prijavu prije nego prijavitelj i svi partneri dobiju OID broj

(registriraju svoju organizaciju na Portalu za sudionike – više potražite na stranicama AMPEU-a).

■ Svaki od partnera također vam treba dostaviti potpisano mandatno pismo (dokaz o prihvaćenom sudjelovanju na projektu).

■ Ne trebate ispuniti sve informacije u prijavi odjednom. Prijavu možete sačuvati kao skicu.

■ Podijelite pisanje prijave sa svojim partnerima. Svaki partner može pisati o aktivnostima i odgovornostima svoje skupine.

■ Pažljivo pročitajte pitanja i odgovorite na svako od njih.

■ Potkrijepite svoje odgovore konkretnim primjerima svojih planova i metoda.

■ Jasno opišite pozadinu mladih u svakoj skupini, uključujući dob, spol, posebne potrebe, međunarodna iskustva i druge potrebne informacije.

■ Ako je potrebno, objasnite terminologiju i metodologiju koju koristite.

■ Ne raspravljajte o apstraktnim stvarima, držite se konkretnih činjenica i precizno ih objasnite.

■ Prijava treba ispuniti kriterije formalne prihvatljivosti: mora biti predana do roka; sadržavati potpisano mandatna pisma partnera, vremenski raspored aktivnosti (dio prijave) te izjavu časti (dio prijave) potpisanu od strane zakonskog zastupnika vaše organizacije.

■ Kriteriji za dodjelu navedeni su u Vodiču kroz program Erasmus+. Koristite Vodič pri planiranju svog projekta.

■ Vaša nacionalna agencija ne može komentirati kvalitetu vaše prijave i savjetovati prijavitelja za vrijeme procesa procjene podnesenog projektnog prijedloga - savjetovanje uvijek zatražite prije podnošenja prijave.

KORISNI SAVJETI OSOBA KOJE RADE S MLADIMA

Mladi mogu odgovoriti na pitanja na svoj način, svojim jezikom. Prijava ne mora biti napisana „projektnim jezikom“. Ako je potrebno, voditelj skupine može mladima objasniti pitanja iz prijave. S obzirom na to kako napreduje vaša prijava, na pitanja mladi mogu odgovoriti najprije u parovima, a zatim kao skupina. Dobro je raščlaniti pitanja na manje dijelove. Najbolje je započeti sa širom slikom, a nakon toga ulaziti u detalje.

Više alata koje možete koristiti u radu s mladima za izradu prijave pronaći ćete u o odlomku o kreiranju projektnog prijedloga. U ovoj fazi, planovi trebaju biti jasno i konkretno opisani u prijavnom obrascu. Mladi iz skupina vaših partnera mogu doprinijeti pisanju prijave koristeći na primjer Google Drive ili Facebook, odgovarajući na osnovna pitanja poput dobi, spola, prethodnog iskustva, kako je skupina formirana i prethodnih iskustava s projektima.

ZAMKE

■ Ne isključujte svoje partnere iz procesa pisanja. Dobro je da svi znaju što mogu očekivati, koji su ciljevi i što će biti učinjeno. Važno je od početka podijeliti odgovornosti, kako jedna osoba ne bi morala učiniti sve.

■ Ne započinjite pisanje prijave dan prije roka. Predajte ju na vrijeme i što razradjeniju.

■ Ne očekujte da će jedna riječ biti dovoljna. Pobrinite se da objasnite specifičnu terminologiju, odabrane metode, kratice i žargon koji koristite u skupini te ostale potrebne pojmove. Raspored aktivnosti u kojem se ponavlja termin RADIONICA bez objašnjenja njezinog sadržaja neće dobiti mnogo bodova.

■ Pobrinite se da priloženi raspored aktivnosti odražava rečeno u ostalim dijelovima prijavnog obrasca: npr. ako planirate održati evaluaciju provedenih aktivnosti svaki dan i njih uključite u raspored. Ako ćete temu obrađivati kroz ples, u rasporedu objasnite kako, itd.

■ Potrebno je određeno vrijeme da prikupite potpisana mandatna pisma od vaših partnera i potpisanu Izjavu časti od zakonskog zastupnika vaše organizacije. Počnite ih prikupljati na vrijeme.

■ Prijava i svi prilozii podnose se elektronskim putem. Pobrinite se da unaprijed prikupite sve priloge i skenirane materijale te da saznate kako funkcionira vatrozid i internetska veza u vašem uredu.

5 ČEKANJE ODLUKE

AMPEU INFO

■ Donošenje odluke o dodjeli financijske potpore za projektne

prijedloge traje oko 3 mjeseca: najprije će se provjeriti formalna prihvatljivost prijave, a zatim ocijeniti kvaliteta. Projekte uvijek ocjenjuje nezavisni ocjenjivač osposobljen od strane nacionalne agencije.

■ Ako vaša prijava ovaj put nije bila na zadovoljavajućoj razini, prionite i učinite je boljom. Ne očajavajte – potražite savjet vaše nacionalne agencije.

KORISNI SAVJETI OSOBA KOJE RADE S MLADIMA VODIČ

Saznajte više o zemljama partnera osmišljavajući jednostavniju verziju vodiča za putovanja. Pronađite informacije iz različitih izvora. Pišite, na primjer, o povijesti i kulturi zemlje, hrani i znamenitostima iz različitih gledišta. Također možete biti u kontaktu s mladima iz partnerske zemlje i postavljati im pitanja.

UPOZNAJTE NOVE OKUSE

Pripremite jelo iz partnerske zemlje sa svojom skupinom. Nadite nekoliko recepata i glasujte koji želite pripremiti. Kupite namirnice i kuhajte zajedno. Također možete slati recepte iz svoje zemlje mladima u partnerskoj zemlji i predložiti da i sami organiziraju upoznavanje novih okusa.

PUTNI TROŠKOVI

Dok čekate odluku možete organizirati rasprodaju ili neki drugi događaj kako biste prikupili što više sredstava za razmjenu. Ljudi vole podržati inicijative mladih, a to će dodatno dati publicitet vašem projektu.

UPOZNAJTE SE S YOUTHPASSOM

Proučite Youthpass potvrdu. Koja područja učenja možete prepoznati? Jeste li već naučili nešto? Izradite dnevnik učenja u koje možete zapisati stečena iskustva i kompetencije za vrijeme razmjene. Posjetite stranicu www.youthpass.eu i potražite dodatne informacije.

ZAMKE

■ Ne ostavljajte vašu skupinu samu u ovoj fazi. Sastanite se i učite o kulturi partnerske zemlje ili organizirajte malo događanje s ciljem prikupljanja sredstava. To će ohrabriti tim i održati motivaciju i predanost skupine za vrijeme čekanja.

■ Budite stalno u kontaktu s partnerima i inzistirajte na njihovu sudjelovanju. Ako skupina nije aktivna, saznajte zašto i, ako je potrebno, razmotrite je li vrijedno imati neaktivnog partnera.

■ Ako je vaša prijava odbijena, trebali biste poraditi na svojim planovima. To nije katastrofa i kraj, već znači da se vaš tim mora više potruditi i pripremiti novi projektni prijedlog.

6 PRIPREMA ZA RAZMJENU

AMPEU INFO

■ Ako je projektni prijedlog prihvaćen, potpisat ćete ugovor s nacionalnom agencijom i projekt će dobiti do 80% odobrenih sredstava.

■ Pobrinite se da svi planirani praktični dogovori i dalje vrijede.

■ Počnite dogovarati plan sigurnosti i zaštite sudionika sa svojim partnerima. Dogovorite zajednička pravila s mladima.

■ Ako ste predvidjeli Posjet u svrhu planiranja aktivnosti (APV), održat će se u ovoj fazi.

■ Provjerite raspored aktivnosti i dogovore sa svojim partnerima.

KORISNI SAVJETI OSOBA KOJE RADE S MLADIMA

Mladi mogu provjeriti vrijeme putovanja, usporediti cijene i napraviti plan puta. Mogu, na primjer, pripremiti radionice predviđene rasporedom aktivnosti i prikupiti potrebne alate i materijale. Mogu biti uključeni u planiranje i organizaciju informativnog događanja za ciljano publiku.

ŠTO SPAKIRATI?

Skupina može sastaviti popis stvari koje treba spakirati za razmjenu. U tome mogu sudjelovati mladi koji su iskusniji putnici, kao i oni kojima je to prvi put. Zajedničko planiranje zabavno je i informativno!

VJEŠTINA VODENJA

Neki dijelovi i radionice u rasporedu aktivnosti odabranu su mladima i podržite ih, a kad se stvari pokrenu, dajte im prostora da ih sami razrade.

ZAMKE

■ Nitko ne može sve raditi sam, zato podijelite odgovornosti s

partnerima i sudionicima. Aktivna uloga mladih ključna je u pripremi razmjene. Povjerenje i zajednički rad su važni, a voditelj skupine može dati podršku skupini kad god to bude potrebno.

7 SUDJELOVANJE U RAZMJENI MLADIH

AMPEU INFO

■ Projekt mora biti proveden u obliku u kojem je prihvaćen.

■ Ako dode do nepredviđenih promjena u projektu (partner otkáže svoje sudjelovanje, veličina skupine se smanji ili se nešto u planiranom značajno promijeni), obavezno odmah kontaktirajte svoju nacionalnu agenciju.

■ Ako želite promijeniti datume razmjene, ali ukupno trajanje projekta ostaviti isto i održati projekt unutar ugovorenog vremena, potrebno je zatražiti odobrenje nacionalne agencije.

■ Trajanje projekta može se produžiti samo ako za to postoji opravdan razlog, te uz prethodno odobrenje nacionalne agencije.

■ Sakupite potpise (na Izjavama o sudjelovanju – obrazac pronaći na stranicama AMPEU) svih mladih osoba i voditelja skupina s popisa sudionika.

■ U općem dijelu Youthpass potvrde opišite planirana iskustva i vještine koje mladi mogu steći sudjelovanjem u projektu tijekom neformalnog učenja i pozovite ostale na upisivanje stečenih kompetencija.

■ Dogovorite se s partnerima što će koji od partnera učiniti u vezi pisanja završnog izvješća, poput obrade evaluacija sudionika i sl.

KORISNI SAVJETI OSOBA KOJE RADE S MLADIMA VRIJEME O(T)PUŠTANJA

Bilo bi dobro da tijekom aktivnosti razmjene mladi sa svojom skupinom imaju dnevne razgovore u kojima mogu podijeliti mišljenja na svom jeziku. To se vrijeme također može iskoristiti za (samo)procjenu naučenog i ponupjavanje Youthpass potvrde.

PROVEDBA PROGRAMA

Mladi se mogu osjećati izolirano ako sva događanja provode odrasli. Ne mora se sve provoditi strogo profesionalno, već mladima treba dati priliku da isprobaju i uče u drugačijim okolnostima. Mladi mogu preuzeti odgovornosti i izazove prema vlastitim sposobnostima. Osmislite aktivnosti tako da i ljudi izvan projekta mogu vidjeti i iskusiti što ste postigli za vrijeme razmjene.

E